

Hálskirtlataka

Í aðgerðinni eru hálskirtlar fjarlægðir í svæfingu. Aðgerðin er oftast gerð vegna endurtekinna sýkinga í kirtlunum.

Undirbúningur fyrir aðgerð

Blóðþynningarlyf

Ef breyta eða stöðva þarf blóðþynningarmeðferð fyrir aðgerð er það gert í samráði við skurðlækni.

Símaviðtal vegna svæfingar

Svæfingahjúkrunarfræðingur hringir í sjúkling nokkrum dögum fyrir aðgerð til að fara yfir heilsufar með tilliti til svæfingar og veita tækifæri til spurninga. Ef frekari rannsókn eða upplýsinga er þörf, er boðað í innskriftarviðtal á spítalanum fyrir aðgerðina.

Gott er að hafa lyfjalista við höndina, því í símtalinu eru veittar upplýsingar um hvaða lyf má taka fyrir aðgerðina. Sum lyf er óæskilegt að taka fyrir svæfingu. Ef vandamál hafa komið upp eftir fyrri svæfingar, til dæmis miklir verkir, ógleði eða uppköst, er mikilvægt að segja frá því.

Í símaviðtalinu verður spurt um:

- Fyrri reynsla af svæfingum
- Ofnæmi eða óþol fyrir lyfjum
- Hæð og þyngd
- Áfengisneyslu og reykingar
- Gervitennur og tannbrýr
- Heilsufar og sjúkdóma
- Lyfjanotkun, þar á meðal notkun náttúruylfja og fæðubótarefna

Fasta

Nauðsynlegt er að fasta fyrir aðgerð til að minnka hættu á fylgikvillum í tengslum við svæfingu. Löng fasta er þó ekki góð fyrir líkamann og fólk liður betur eftir aðgerð ef eftirfarandi leiðbeiningum er fylgt:

- Fá sér aukabita eða drykk áður en lagst er til svefns kvöldið fyrir aðgerð.
- Ekki má borða mat síðustu 6 klst. fyrir komu á spítalann.
- Óhætt er að drekka tæra drykki (1-2 glös í senn) þar til 2 klst. eru í komu á spítalann. Tær drykkur er t.d. vatn, tær ávaxtasafi og mjólkurlaust kaffi og te.
- Þegar á spítalann er komið veitir starfsfólk upplýsingar um hvort og hve lengi megi drekka fram að aðgerð.
- Ekki má nota tóbak síðustu 2 klst. fyrir aðgerð.

Fylgd heim

Gera þarf ráð fyrir að fá fylgd heim, því ekki má aka bíl fyrr en daginn eftir svæfingu. Eins þarf að hafa einhvern hjá sér fyrstu nóttina eftir aðgerð til öryggis.

Annar undirbúningur

Við innlögn á deild er gott að hafa með sér afþreyingarefni. Nota má farsíma en stilla þarf á hljóðlausa hringingu.

Aðgerðardagur

Sturta

Nauðsynlegt er að fara í sturtu áður en komið er á spítalann. Klæðast þarf hreinum fötum eftir sturtuna og ekki má nota svitalyktareyði, krem, andlitsfarða, ilmefni, naglalakk eða skartgrip.

Mæting er á dagdeild A5 á 5. hæð Landspítala í Fossvogi, á umsömdum tíma að morgni aðgerðardags.

Fyrir aðgerðina þarf að vera búíð að undirrita samþykki fyrir aðgerð og svæfingu. Óvæntar aðstæður geta valdið því að aðgerðartími breytist. Til að tryggja öryggi er endurtekið spurt um mikilvæg atriði svo sem nafn, kennitölu, ofnæmi, föstu og tegund aðgerðar. Þegar komið er á skurðstofu fer fram frekari undirbúningur fyrir aðgerðina. Settur er æðaleggur í handarbak eða handlegg og er hann notaður til að gefa vökva og lyf.

Fyrir útskrift þarf að vera búð að fá:

- Útskriftarviðtal
- Lyfseðil í Lyfjagátt fyrir verkjalyfjum ef þörf er á

Eftir aðgerð

Eftir aðgerð fer sjúklingur á vöknun og síðan aftur á dagdeild A5. Útskrift er áætluð samdægurs.

- Ef ber á verkjum eða ógleði er mikilvægt að láta vita svo hægt sé að bregðast við því.
- Fótaferð er leyfð strax við komu á deild.
- Eftir aðgerðina getur komið fram tregða við þvaglát og því er mikilvægt að reyna að pissa fljótlega eftir komu á deild. Láta þarf vita ef ekki gengur að pissa eða lítið kemur af þvagi.
- Eðlilegt er að finna fyrir þreytu og sljóleika fyrst um sinn.
- Boðið er upp á léttu máltíð fyrir heimferð.

Útskriftarfræðsla**Verkir**

Búast má við eymslum í hálsi fyrstu dagana. Ef verkir eru viðvarandi er æskilegt að taka verkjalyf reglulega yfir daginn, samkvæmt leiðbeiningum. Smám saman er dregið úr töku lyfjanna með því að minnka skammta eða taka lyfin sjaldnar.

Skurðsár

Ljósar skánir myndast í sárum í hálsi og búast má við að þær losni um viku eftir aðgerðina. Varast þarf að ræskja sig harkalega. Eftirblæðing er sjaldgæf en ef hún verður, er það yfirleitt daginn sem aðgerðin er framkvæmd eða 5-10 dögum síðar þegar skánir losna.

Hreyfing

Forðast þarf áreynslu og ekki má rembast eða lyfta þungu fyrstu tvær vikurnar eða samkvæmt fyrirmælum læknis. Einnig þarf að forðast mikinn hita svo sem gufuböð eða heit böð.

Mataræði

- Mikilvægt er að drekka vel eftir aðgerðina. Hætt er við eymslum í hálsi við kyngingu og getur því verið gott að sjúga ísmola eða frostpinna.
- Ráðlagt er að borða mjúkan mat eins og til dæmis pasta, egg eða mjólkurmat og gæta þess að maturinn sé í mesta lagi volgur en ekki heitur.
- Forðast þarf „harðan“ mat til að byrja með, svo sem kornflögur og hrökkbrauð.

Munnhirða

Skán í munn getur valdið andremmu. Mikilvægt er að hreinsa vel munn og burstu tennur til að forðast sýkingu í hálsi. Skola þarf munninn vel með vatni eftir máltíðir.

Eftirmeðferð

Yfirleitt er ekki þörf á endurkomu. Ef þörf krefur er hægt að leita til göngudeildar skurðlækninga B3 á Landspítala í Fossvogi.

Vinna

Æskilegt er að taka frí frá vinnu í eina til tvær vikur eftir aðgerð, en það fer eftir eðli starfs og líðan.

Kostnaður

Greiða þarf fyrir aðgerð á dagdeild. Verð er samkvæmt gjaldskrá Landspítala.

Hafa þarf samband við dagdeild A5 eða göngudeild skurðlækninga B3 ef eftirfarandi hættumerki koma fram fyrstu tvær vikurnar eftir aðgerð:

- Blæðing er frá skurðsvæði
- Bjúgur er í hálsi eða öndunarörðugleikar
- Líkamshiti er hærra en 38,5°C
- Verkur er viðvarandi og minnkar ekki við töku verkjalyfja
- Stöðug ógleði eða uppköst

Í neyðartilfellum er leitað á bráðamóttöku eða hringt í 112.

Símanúmer

Dagdeild A5 er opin virka daga frá kl. 07:00-22:00	543 7570
Göngudeild skurðlækninga B3 er opin kl. 08:00-16:00	543 7390
Utan opnunartíma má hafa samband á legudeild A4	543 7354

Sjúklingum og aðstandendum er velkomið að hringja ef spurningar vakna.